

APARELLO RESPIRATORIO

Aparello Respiratorio

ENFERMIDADES DO APARELLO RESPIRATORIO

O pulmón é un órgano de estruturas esponxosas, que está atravesado por unha serie de conductos, os bronquios, que levan o aire ó respirar renovando o que conteñen os alvéolos. Os bronquios, e mesmo os alvéolos, están contidos no seo dun tecido conxuntivo moi activo que engloba ós vasos dunha rexión da circulación específica, que ten como misión a de conduci-lo sangue ata os alvéolos para que intercambie os seus gases cos do aire alveolar. Por outra banda, a constante renovación deste último require a expansión e retracción periódicas da caixa torácica, o que supón a actuación de músculos, gobernados polo S.N.

Por isto, na patoloxía do pulmón van converxe-los trastornos de tódolos órganos tubulares –estenose e obstrucción das vías aéreas– os do tecido conxuntivo, os dos vasos sanguíneos e algúns do S.N. O denominador común de tan diversas alteracións será a insuficiencia respiratoria, é dicir, a osixenación insuficiente do sangue, eventualmente con elevación do CO₂ nesta.

As enfermidades respiratorias ocupan o sexto lugar na relación de problemas de saúde listados en orde de importancia decrecente do Plan de Saúde de Galicia 1998-2001.

En Galicia, as enfermidades do aparello respiratorio constitúen a terceira causa de morte por grupos de enfermidades, despois do aparello circulatorio e dos tumores.

Da análise do conxunto mínimo básico de datos (CMBD) dos hospitais do Servicio Galego de Saúde, destacamos que o número de episodios de hospitalización por enfermidades do aparello respiratorio durante 1999 foi de 25.842, o que supón o 12% do total (216.093) dos hospitais do Sergas de Galicia, ocupando o segundo lugar polo número de hospitalizacións na distribución por capítulos de diagnósticos da CIE, logo das enfermidades do aparello circulatorio. Do total de episodios de hospitalización (83.646) ocasionados por doentes maiores de 64 anos, o 16,1% (13.458) debéronse a enfermidades do aparello respiratorio. Das 103.889 hospitalizacións producidas por homes, o 15,4% (16.021) ocasionáronse por problemas do citado aparello. A estadía media foi de 8,69 días.

En relación á poboación utilizada neste estudio, por cada 93 persoas con tarxeta sanitaria do Sergas, ocasiónase un episodio de hospitalización por enfermidade do aparello respiratorio, por provincias este indicador de hospitalización presenta as cifras seguintes: A Coruña 107, Lugo 86, Ourense 65 e Pontevedra 97.

Os doentes con enfermidades respiratorias acoden ó médico como consecuencia dos seus síntomas, a presenza de alteracións nunha radiografía de tórax ou ámbolos dous. Os problemas iniciais que motivan a presentación, é dicir, o síntoma ou os síntomas concretos e as anomalías radiolóxicas suxiren unha serie de posibilidades diagnósticas. O diagnóstico diferencial estreitase coa información engadida da exploración física, as probas de función respiratoria, os estudos complementarios de imaxe e a broncoscopia.

As enfermidades do aparello respiratorio constitúen un motivo frecuente de consulta en atención primaria.

A obstrucción das vías respiratorias intratorácicas pódese producir de xeito agudo ou intermitente, ou ben pódese presentar dun xeito crónico empeorando coas infeccións respiratorias. A obstrucción aguda intermitente con sibilancias é típica da asma. A tose crónica con expectoración é característica da bronquite crónica e as bronquiectasias. De xeito habitual, existe unha prolongación da expiración e ronus de borbulla grosa que son xeneralizados na bronquite crónica e poden localizarse no caso das bronquiectasias. As infeccións intercurrentes producen empeoramento da tose, maior cantidade de

expectoración, con esputos purulentos e disnea máis intensa. Durante estes episodios o doente pódese queixar de paroxismos nocturnos, de disnea con sibilancias que se alivian coa tose e a produción de esputos. A pesar de que nestas enfermidades a característica é a limitación do fluxo expiratorio e a hiperinsuflación pulmonar, a experiencia sensorial é con frecuencia a imposibilidade para facer unha inspiración profunda máis que a dificultade para expirar.

Os pulmóns teñen unhas diminutas bolsas ou sacos chamados alvéolos, onde o dióxido de carbono do organismo se intercambia polo osíxeno do aire. Varias enfermidades que afectan ós pulmóns destrúen ós alvéolos de xeito directo, como fai o enfisema, producíndose o deterioro da capacidade dos alvéolos para intercambiar gases.

Aínda que as patoloxías recollidas neste punto son moi diversas, imos destaca-las enfermidades respiratorias crónicas que, pola súa importancia e vulnerabilidade, consideramos que deben ser priorizadas.

A importancia das enfermidades respiratorias crónicas vén condicionada pola súa enorme prevalencia, a limitación que poden chegar en ocasións os que a padecen, os problemas sociais e familiares que ocasionan, e os elevados custos tanto directos (medicacións, hospitalizacións...) como indirectos (absentismo laboral, incapacidades...).

Dende 1991 ata 1997 a mortalidade das enfermidades do aparello respiratorio incrementouse un 14,1%. A evolución da porcentaxe sobre o total dos finamentos tamén presenta unha progresión ascendente, ocasionando neste período de sete anos o incremento dun 11,7.

A presentación clínica pode variar dende a bronquite crónica simple, sen incapacidade, a unha situación incapacitante grave con insuficiencia respiratoria crónica. Dende un punto de vista práctico, hai que considerar que calquera síntoma ou alteración funcional pode presaxiar-lo desenvolvemento dunha grave enfermidade incapacitante; de aí que se recomende deixar de fumar e evita-los irritantes e toxinas ambientais. Sen embargo, rara vez se acepta a recomendación de cambia-lo estilo de vida e a maioría dos médicos teñen que tratar a pacientes con cadro de obstrución das vías respiratorias desenvolto na súa totalidade. Por isto, o enfoque adoptado é a descrición de dous extremos opostos de enfermidade pulmonar obstrutiva crónica perfectamente definidos, co recoñecemento de que a maioría dos doentes mostran características de ámbolos dous.

O tabaco é un dos factores desencadeantes da enfermidade obstrutiva pulmonar, os fumadores adoitan presentar máis tose e máis expectoración así como tamén redución da capacidade vital. Sobre un terreo predisposto, unha serie de axentes irritantes (fume do tabaco, contaminantes, etc.) producen alteracións da mucosa bronquial, con perturbacións das súas funcións de produción e arrastre desta.

O Plan de Saúde de Galicia presenta as seguintes pautas de actuación a seguir para a abordaxe do problema:

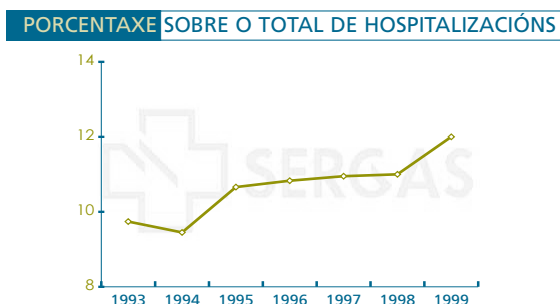
- Fomenta-la deshabitación tabáquica.
- Detectar e prever riscos no ambiente laboral.
- Fomenta-lo tratamento adecuado e continuado dos afectados, tentando de diminuí-las reagudizacións e complicacións.

Os obxectivos neste grupo de enfermidades son os seguintes:

- Elaboración a través de grupos de expertos, de protocolos de abordaxe da enfermidade obstrutiva crónica, o asma adulto e infantil e o trastorno do sono, tanto a nivel da atención primaria como especializada.
- Promoción de estudos de investigación en canto as características persoais ou clínicas que predispoñen á reagudización da enfermidade obstrutiva crónica.
- Promoción da investigación acerca da calidade do tratamento e evolución da enfermidade en doentes con patoloxías respiratorias crónicas.

EVOLUCIÓN DO NÚMERO DE EPISODIOS DE HOSPITALIZACIÓN POR ENFERMIDADES DO APARELLO RESPIRATORIO EN GALICIA. PORCENTAXE SOBRE O TOTAL

Ano	Hospitaliz.	% Total
• 1993	9.117	9,74
• 1994	12.663	9,45
• 1995	17.041	10,66
• 1996	22.105	10,83
• 1997	23.172	10,95
• 1998	23.598	11,00
• 1999	25.842	12,00

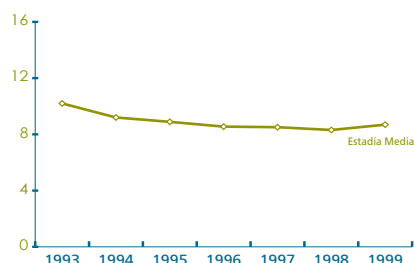
Como ocorreu no capítulo do aparello circulatorio, aquí produciuse tamén un incremento do número de hospitalizacións (16,9%) en 1999 por enfermidades do aparello respiratorio respecto do ano 96, e a porcentaxe sobre o total de hospitalizacións aumentou nun 10,8%.

Se incluímo-las hospitalizacións (1.508) do hospital Povisa, o total de Galicia acada a cifra de 27.350.

Estadía media

A continuación observámo-la evolución da estadía media hospitalaria por enfermidades do aparello respiratorio en Galicia.

Ano	EM
• 1993	10,20
• 1994	9,20
• 1995	8,89
• 1996	8,55
• 1997	8,51
• 1998	8,31
• 1999	8,69

No global de Galicia dende 1996 a estadía media das hospitalizacións por enfermidades do aparello respiratorio mantense constante ó redor dos 8,6 días.

Os 25.842 episodios de hospitalización producidos por enfermidades do aparello respiratorio en 1999 ocasionaron 224.567 estadias.

Distribución territorial

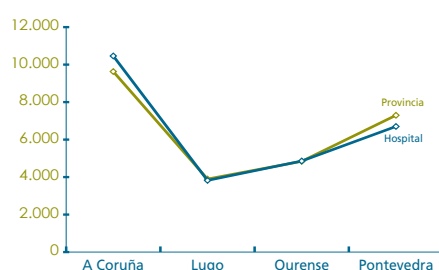
Na táboa seguinte mostrámo-lo número de hospitalizacións por enfermidades do aparello respiratorio diferenciando as procedentes das provincias de Galicia e outras de fóra e as que foron atendidas nos hospitais do Sergas agrupados por provincias ó longo do ano 99.

DISTRIBUCIÓN TERRITORIAL DOS EPISODIOS DE HOSPITALIZACIÓN 1999

• Procedencia	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Outras	Total
• Provincia	9.630	3.896	4.842	7.297	177	25.842
• Hospital	10.461	3.823	4.857	6.701	- - -	25.842

Tódalas provincias galegas incrementaron o número de hospitalizacións en relación a 1998, no global de Galicia o incremento foi dun 9,5%.(Ver anexo II).

A porcentaxe de hospitalizacións ocasionadas por doentes procedentes de fóra de Galicia con problemas do aparello respiratorio foi de 0,7; sendo en 1997 e 1998 de 0,6 (ver anexo II). Nos hospitais da provincia da Coruña hospitalizáronse 10.461 doentes, que supoñen o 40,5% do total de Galicia.

PROCEDENCIA DAS HOSPITALIZACIÓNS

Os hospitais das provincias da Coruña e Ourense, como vemos no gráfico e na táboa anteriores, atenderon a máis doentes que os orixinarios da súas provincias.

Se incluímo-las hospitalizacións de Povisa (1.508) os datos da táboa anterior amosan a seguinte distribución.

DISTRIBUCIÓN TERRITORIAL DAS HOSPITALIZACIÓNS 1999

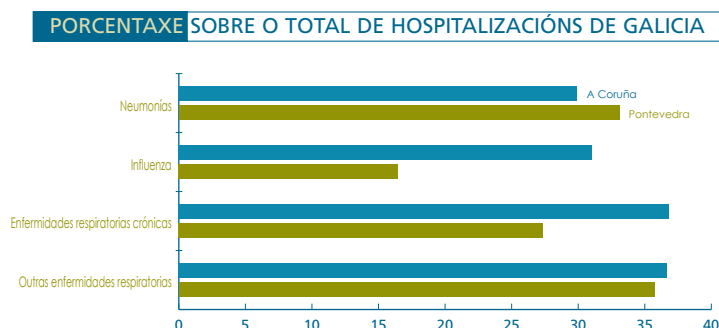
• Procedencia	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Outras	Total
• Provincia	9.632	3.896	4.844	8.801	177	27.350
• Hospital	10.461	3.823	4.857	8.209	- - -	27.350

A distribución das hospitalizacións por grupos específicos de enfermidades e por provincias presenta os seguintes datos:

Respiratorio (460 - 519)

	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Outras		Total
	Hosp.	%	Hosp.	%	Hosp.	%	Hosp.	%	Hosp.	%	Hosp.
• Enferm. do aparello respiratorio	9.632	100	3.896	100	4.844	100	8.801	100	177	100	27.350
• Neumonías	1.769	18,4	928	23,8	1.213	25,0	1.959	22,3	54	30,5	5.923
• Influenza	49	0,5	9	0,2	73	1,5	26	0,3	1	0,6	158
• Enfermidades respiratorias crónicas	3.457	35,9	1.547	39,7	1.763	36,4	2.568	29,2	51	28,8	9.386
• Outras enfermidades respiratorias	4.357	45,2	1.412	36,2	1.795	37,1	4.248	48,3	71	40,1	11.883

Lugo e Ourense presentan, en relación ás hospitalizacións de cada provincia, a maior porcentaxe no grupo de enfermidades respiratorias crónicas cunhas cifras de 39,7 (1.547) e 36,4 (1.763) respectivamente, sen embargo no grupo doutras enfermidades respiratorias son Pontevedra 48,3 (4.248) e A Coruña 45,2 (4.357) as que acadan as cifras máis elevadas.

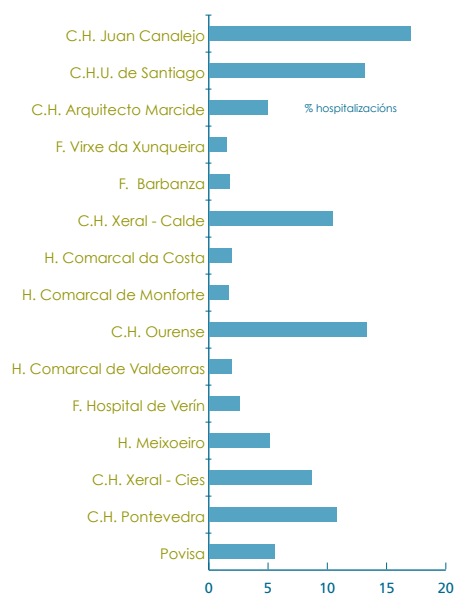
A Coruña e Pontevedra son as provincias que acadan un maior número de hospitalizacións na distribución da porcentaxe de Galicia. Por grupos específicos de enfermidades hai que destacar que A Coruña presenta a maior porcentaxe en todas elas, agás das pneumonías que corresponde a Pontevedra.

Producción hospitalaria

Podemos ver a distribución das hospitalizacións (na táboa e no gráfico seguintes) segundo o hospital que as atendeu e a porcentaxe que supón sobre o total.

Respiratorio 99

	Hospitaliz.	%
• C.H. Juan Canalejo	4.658	17,03
• C.H.U. de Santiago	3.577	13,08
• C.H. Arq. Marcide	1.351	4,94
• F. Virxe da Xunqueira	396	1,45
• F. Barbanza	479	1,75
• C.H. Xeral Calde	2.855	10,44
• H.C. da Costa	525	1,92
• H.C. Monforte	443	1,62
• C.H. Ourense	3.639	13,31
• H.C. Valdeorras	508	1,86
• F. Hospital de Verín	710	2,60
• H. Meixoeiro	1.403	5,13
• C.H. Xeral Cies	2.366	8,65
• C.H. Pontevedra	2.932	10,72
• Povisa	1.508	5,51
• Total	27.350	100,00

O Complexo Hospitalario Juan Canalejo foi o que asistiu ó maior número de hospitalizacións (4.658) presentado unha porcentaxe sobre o total do 17,03 seguido do C.H. Ourense con (3.639) hospitalizacións, o que supón un 13,31%, e do C.H. Universitario de Santiago cun 13,08% (3.577).

Dependencia

Na táboa seguinte vémo-la distribución das hospitalizacións, por enfermidades do aparello respiratorio, segundo a provincia de orixe e o hospital onde foron atendidas.

Respiratorio 99						
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Outras	Total
• C.H. Juan Canalejo	4.508	78	22	25	25	4.658
• C.H.U. de Santiago	2.887	21	10	625	34	3.577
• C.H. Arquitecto Marcide	1.342	2			7	1.351
• F. Virxe da Xunqueira	392				4	396
• F. Barbanza	474		2	1	2	479
• C.H. Xeral - Calde	8	2.812	2	14	19	2.855
• H. Comarcal da Costa	1	520			4	525
• H. Comarcal de Monforte	1	436	2		4	443
• C.H. Ourense	4	22	3.577	22	14	3.639
• H. Comarcal de Valdeorras		1	501		6	508
• F. Hospital de Verín	1		705		4	710
• H. Meixoeiro	2		2	1.394	5	1.403
• C.H. Xeral - Cies	6	4	13	2.326	17	2.366
• C.H. Pontevedra	4		6	2.890	32	2.932
• Povisa	2		2	1.504		1.508
• Total	9.632	3.896	4.844	8.801	177	27.350

Do mesmo xeito que ocorreu coas enfermidades do aparello circulatorio, o Complexo Universitario de Santiago foi o centro que atendeu o maior número de hospitalizacións de doentes con problemas respiratorios de fóra da súa provincia, tendo en conta que parte da súa poboación de referencia é de Pontevedra o que significa que, das 3.577 hospitalizacións rexistradas, o 19,3% (690) eran de fóra da provincia da Coruña, presentando a seguinte distribución segundo a procedencia: 21 de Lugo, 10 de Ourense, 625 de Pontevedra, das que 146 eran de fóra da súa área de influencia, e 34 doutras provincias non galegas. O C.H. Juan Canalejo atendeu a 150 doentes de fóra da provincia da Coruña.

O número e a porcentaxe de episodios de hospitalización ocasionados por doentes con enfermidades do aparello respiratorio que foron atendidos fóra da súa provincia presentan a seguinte distribución: coruñeses 29 (0,3%), lucenses 128 (3,3%), ourensáns 61 (1,3%) e pontevedreses 687 (7,8%).

Analizada a procedencia das hospitalizacións por sectores (anexo VI) o C.H.U de Santiago atendeu a 469 (13,1%) de fóra do sector de Santiago.

No que se refire as enfermidades do aparello respiratorio, na táboa seguinte vémo-lo índice de dependencia da poboación expresado pola porcentaxe de hospitalizacións en cada hospital en relación a tódolos episodios de hospitalización de cada provincia.

Respiratorio 99

	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra
• C.H. Juan Canalejo	46,8	2,0	0,5	0,3
• C.H.U. de Santiago	30,0	0,5	0,2	7,1
• C.H. Arquitecto Marcide	13,9	0,1	0,0	0,0
• F. Virxe da Xunqueira	4,1	0,0	0,0	0,0
• F. Barbanza	4,9	0,0	0,0	0,0
• C.H. Xeral - Calde	0,1	72,2	0,0	0,2
• H. Comarcal da Costa	0,0	13,3	0,0	0,0
• H. Comarcal de Monforte	0,0	11,2	0,0	0,0
• C.H. Ourense	0,0	0,6	73,8	0,2
• H. Comarcal de Valdeorras	0,0	0,0	10,3	0,0
• F. Hospital de Verín	0,0	0,0	14,6	0,0
• H. Meixoeiro	0,0	0,0	0,0	15,8
• C.H. Xeral - Cies	0,1	0,1	0,3	26,4
• C.H. Pontevedra	0,0	0,0	0,1	32,8
• Povisa	0,0	0,0	0,0	17,1
• Total	100,0	100,0	100,0	100,0

Por provincias podemos destaca-los seguintes datos: en Ourense e Lugo a forte dependencia das poboacións dos C.H. Ourense (73,8%) e Xeral-Calde (72,2%) respectivamente. Tamén cómpre comentar que o 2% das hospitalizacións de Lugo ingresaron no C.H. Juan Canalejo.

A continuación observámo-lo índice de dependencia de cada un dos hospitais con respecto ós seus usuarios.

Respiratorio 99

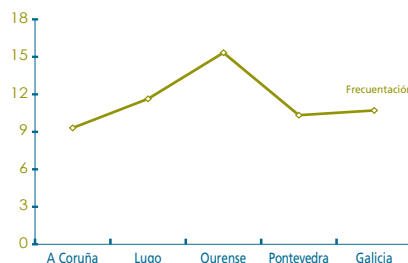
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Outras	Total
• C.H. Juan Canalejo	96,8	1,7	0,5	0,5	0,5	100
• C.H.U. de Santiago	80,7	0,6	0,3	17,5	1,0	100
• C.H. Arquitecto Marcide	99,3	0,1	0,0	0,0	0,5	100
• F. Virxe da Xunqueira	99,0	0,0	0,0	0,0	1,0	100
• F. Barbanza	99,0	0,0	0,4	0,2	0,4	100
• C.H. Xeral - Calde	0,3	98,5	0,1	0,5	0,7	100
• H. Comarcal da Costa	0,2	99,0	0,0	0,0	0,8	100
• H. Comarcal de Monforte	0,2	98,4	0,5	0,0	0,9	100
• C.H. Ourense	0,1	0,6	98,3	0,6	0,4	100
• H. Comarcal de Valdeorras	0,0	0,2	98,6	0,0	1,2	100
• F. Hospital de Verín	0,1	0,0	99,3	0,0	0,6	100
• H. Meixoeiro	0,1	0,0	0,1	99,4	0,4	100
• C.H. Xeral - Cies	0,3	0,2	0,5	98,3	0,7	100
• C.H. Pontevedra	0,1	0,0	0,2	98,6	1,1	100
• Povisa	0,1	0,0	0,1	99,7	0,0	100

Nas enfermidades do aparello respiratorio os complexos hospitalarios adoitan ser autosuficientes e non precisan remitir doentes, salvo casos excepcionais, a outros hospitais fóra da súa provincia, como se desprende dos datos da táboa anterior.

Frecuentación

Na táboa seguinte vémo-lo número de hospitalizacións por provincia de orixe e a súa frecuentación de ingreso por mil habitantes.

	Respiratorio 99	Hospitalización	Frecuentación
•	A Coruña	9.632	9,31
•	Lugo	3.896	11,64
•	Ourense	4.844	15,33
•	Pontevedra	8.801	10,33
•	Galicia	27.173	10,71
•	Outras provincias	177	- - -

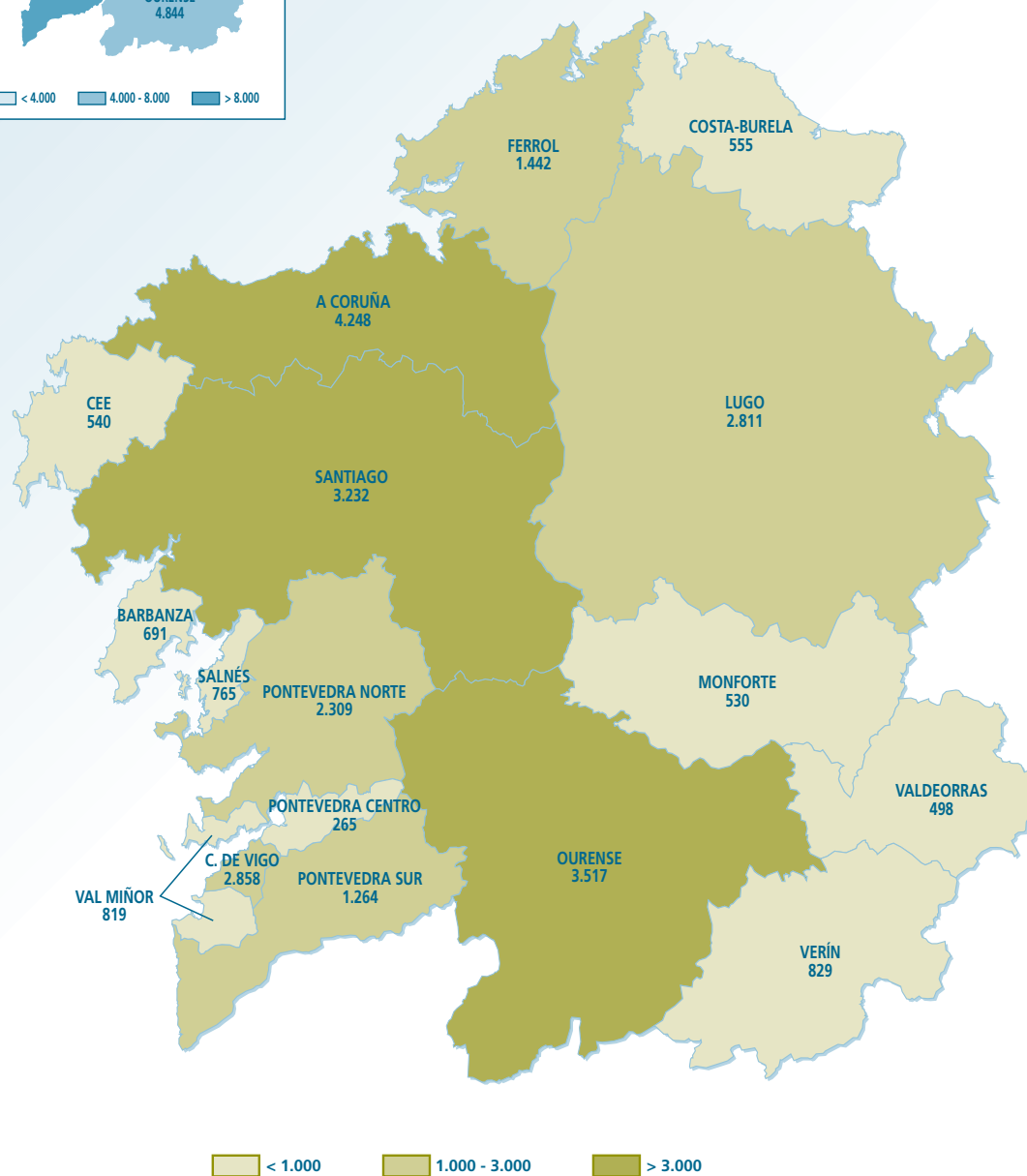
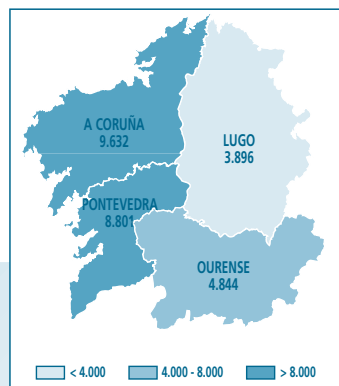
Como ocorre coas enfermidades do aparello circulatorio, Ourense presenta a frecuentación máis alta (15,33%) superando de forma notoria a media de Galicia (10,71%) e a provincia da Coruña presenta a cifra máis baixa (9,31%).

Na táboa seguinte observámo-lo número de hospitalizacións e a frecuentación polos sectores de poboación de orixe:

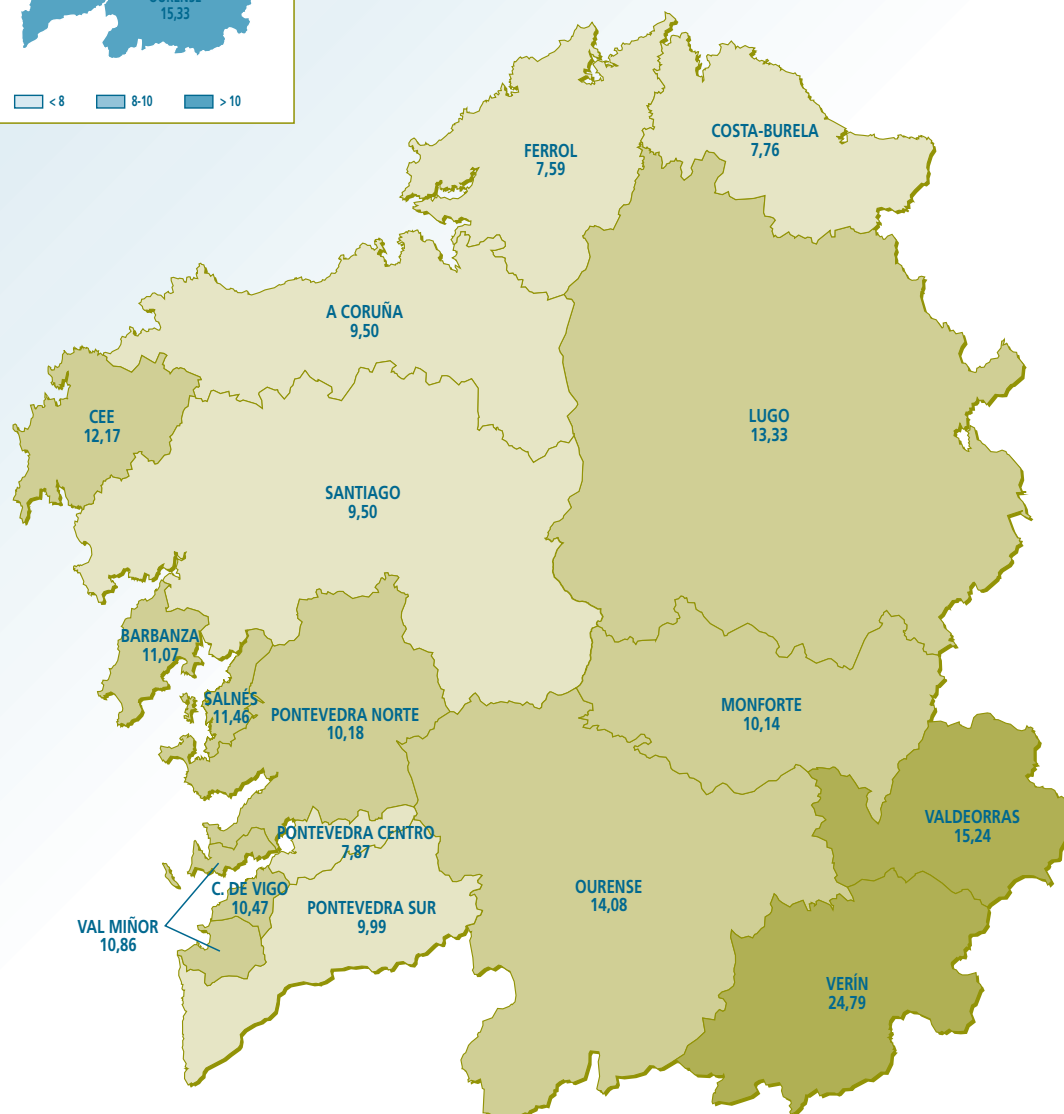
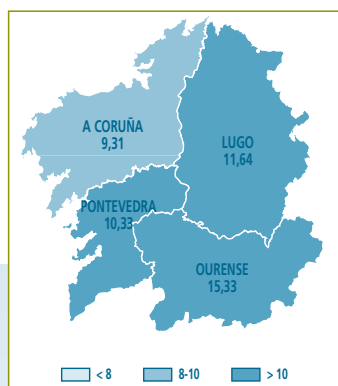
	Respiratorio 99	Hospitalizacións	Frecuentación
•	Sector da Coruña	4.248	9,50
•	Sector de Santiago	3.232	9,50
•	Sector de Ferrol	1.442	7,59
•	Sector de Barbanza	691	11,07
•	Sector de Cee	540	12,17
•	Sector de Lugo	2.811	13,33
•	Sector de Costa-Burela	555	7,76
•	Sector de Monforte	530	10,14
•	Sector de Ourense	3.517	14,08
•	Sector de Valdeorras	498	15,24
•	Sector de Verín	829	24,79
•	Sector de Pontevedra Centro	265	7,87
•	Sector de Pontevedra Norte	2.309	10,18
•	Sector do Salnés	765	11,46
•	Sector de Pontevedra Sur	1.264	9,99
•	Sector de Val Miñor	819	10,86
•	Sector concello de Vigo	2.858	10,47
•	Galicia	21.173	10,71
•	Outras provincias	177	- - -

Como ocorre no apartado de enfermidades do aparello circulatorio tamén coincide que nas enfermidades respiratorias as cifras máis altas de frecuentación correspóndense cos sectores de poboación que teñen unha maior porcentaxe de persoas maiores de 64 anos, así destacan, como vemos na táboa anterior e no mapa seguinte, Verín (24,79%), que superou a media galega (10,71%) nun 131,5%, Valdeorras (15,24%) e Ourense (14,08%). A cifra máis baixa a presenta Ferrol (7,59%).

EPISODIOS DE HOSPITALIZACIÓN

FRECUENTACIÓN

< 10   10-15   > 15

Procedencia por sexo

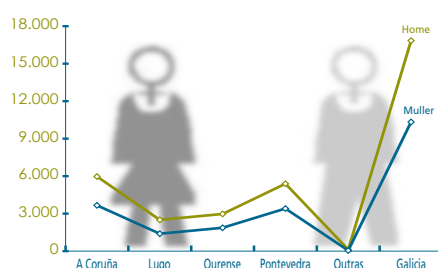
A distribución das hospitalizacións por sexo e por provincia de orixe podemos velas na táboa e no gráfico seguintes:

PROCEDENCIA DOS EPISODIOS DE HOSPITALIZACIÓN POR SEXO E PROVINCIA 1999

	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia		Outras	
	Hospit.	%	Hospit.	%	Hospit.	%	Hospit.	%	Hospit.	%	Hospit.	%
• Home	5.969	62,0	2.502	64,2	2.975	61,4	5.393	61,3	16.839	62,0	127	71,8
• Muller	3.663	38,0	1.394	35,8	1.869	38,6	3.408	38,7	10.334	38,0	50	28,2
• Total	9.632	100,0	3.896	100,0	4.844	100,0	8.801	100,0	27.173	100,0	177	100,0

Nos datos da táboa anterior podemos comprobar que, como ocorría nas enfermidades do aparello circulatorio, o maior número de hospitalizacións producíronas os homes pero nas enfermidades respiratorias, na contra das cardiocirculatorias, o maior número de mortes e a taxa de mortalidade por 100.000 habitantes corresponde tamén ós homes.

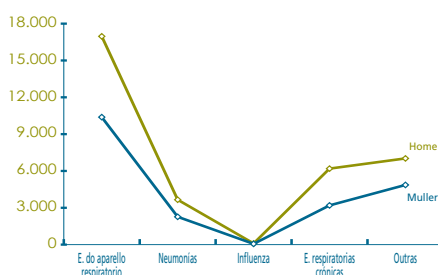
A provincia que hospitalizou ó maior número de homes (5.969) e de mulleres (3.663) foi A Coruña. Lugo presenta a porcentaxe máis alta (64,2) de homes, avantaxando a media de Galicia que foi dun 62,0%, e Pontevedra a máis baixa (61,3).

A continuación vémo-la distribución das hospitalizacións por grupos de enfermidades e por sexo en 1999.

HOSPITALIZACIÓNS POR GRUPOS ESPECÍFICOS DE ENFERMIDADE E POR SEXO EN 1999

Respiratorio (460-519)		Galicia				
		Home	%	Muller	%	Total
• Total	Enfermidades do aparello respiratorio	16.966	62,03	10.384	37,97	27.350
• 480-486	Neumonías	3.657	61,74	2.266	38,26	5.923
• 487	Influenza	96	60,76	62	39,24	158
• 490-496	Enfermidades respiratorias crónicas	6.191	65,96	3.195	34,04	9.386
• Resto	Outras enfermidades do aparello respiratorio	7.022	59,09	4.861	40,91	11.883

Como vemos na táboa e no gráfico anteriores en tódolos grupos específicos de enfermidades do aparello respiratorio, os homes ocasionaron un maior número de hospitalizacións, destacando as enfermidades respiratorias crónicas cun 65,96% (6.191) sobre o total de Galicia (9.386).

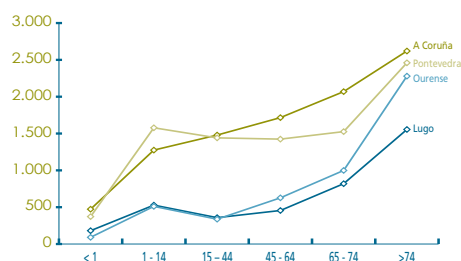
Agrupación por idade

A distribución do número de hospitalizacións por grupos de idade e por provincia de orixe podemos vela na táboa e no gráfico seguintes:

Procedencia dos episodios de hospitalización por provincia e grupos de idade. 1999							
	< 1	1 - 14	15 - 44	45 - 64	65 - 74	>74	Total
• A Coruña	473	1.275	1.479	1.716	2.069	2.620	9.632
• Lugo	181	528	358	455	819	1.555	3.896
• Ourense	91	511	337	627	999	2.279	4.844
• Pontevedra	372	1.578	1.441	1.424	1.526	2.460	8.801
• Outras provincias	12	21	25	47	32	40	177
• Total	1.129	3.913	3.640	4.269	5.445	8.954	27.350

Como ocorre no capítulo das enfermidades do aparello circulatorio a medida que aumenta a idade tamen se eleva o número de hospitalizacións. As persoas maiores de 64 anos ocasionaron o 53% das hospitalizacións.

A maior frecuentación dáse en doentes maiores de 74 anos.

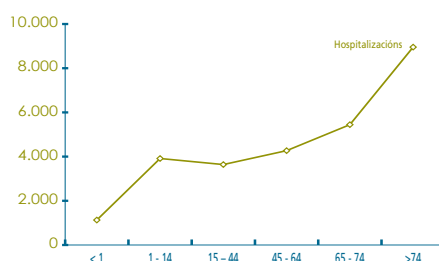

A provincia da Coruña presenta un maior número de hospitalizacións en tódolos intervalos de idade, a excepción do comprendido entre 1 e 14 anos, que o registrou Pontevedra (1.578).

De seguido vémo-la distribución das hospitalizacións por grupos específicos de enfermidades e intervalos de idade.

Respiratorio (460 - 519)		Total hospitalizacións 1999					
		< 1	1 - 14	15 - 44	45 - 64	65 - 74	>74
•	Enfermidades do aparello respiratorio	1.129	3.913	3.640	4.269	5.445	8.954
•	Neumonías	162	591	517	893	1.300	2.460
•	Influenza	20	61	18	12	16	31
•	Enfermidades respiratorias crónicas	41	543	443	1.616	2.724	4.019
•	Outras enfermidades respiratorias	906	2.718	2.662	1.748	1.405	2.444

ENFERMIDADES DO APARELLO RESPIRATORIO

A influenza (61) e outras enfermidades respiratorias (2.718) presentan o maior número de hospitalizacións en persoas no intervalo de idade de 1 a 14 anos, sen embargo, as pneumonías e as enfermidades respiratorias crónicas fano nos que pasan de 74 anos.

Distribución por grupos específicos e hospitais

Na táboa seguinte verémo-la distribución das hospitalizacións por grupos específicos de enfermidades e por hospitais onde foron atendidas.

Respiratorio (460 - 519)	Total	480 - 486	487	490 - 496	Resto
	Enfermidades do aparello respiratorio	Neumonías	Influenza	Enfermidades respiratorias crónicas	Outras enfermidades respiratorias
C.H. Juan Canalejo	4.658	744	14	1.695	2.205
C.H.U. de Santiago	3.577	724	13	1.197	1.643
C.H. Arquitecto Marcide	1.351	275	24	437	615
F. Virxe da Xunqueira	396	69	1	237	89
F. Barbanza	479	113	2	165	199
C.H. Xeral - Calde	2.855	658	9	1.285	903
H. Comarcal da Costa	525	157		131	237
H. Comarcal de Monforte	443	111		129	203
C.H. Ourense	3.639	877	69	1.258	1.435
H. Comarcal de Valdeorras	508	136	2	203	167
F. Hospital de Verín	710	215	2	316	177
H. Meixoeiro	1.403	504	3	339	557
C.H. Xeral - Cies	2.366	332	9	672	1.353
C.H. Pontevedra	2.932	733		657	1.542
Povisa	1.508	275	10	665	558
Total	27.350	5.923	158	9.386	11.883

Compre saliantar da táboa anterior o maior número de hospitalizacións atendidas por grupos de enfermidades do aparello respiratorio e complexos hospitalarios onde foron hospitalizados os doentes: pneumonías e influenza no C.H.Ourense, e enfermidades respiratorias crónicas e outras enfermidades respiratorias no C.H. Juan Canalejo da Coruña.

As hospitalizacións por enfermidades respiratorias crónicas representan o 34,3% do total das hospitalizacións.

Análise dos dez diagnósticos principais máis frecuentes

Da análise dos dez diagnósticos principais máis frecuentes nos hospitais do Sergas de Galicia, en relación coas enfermidades do aparello respiratorio, sinalamo-los seguintes puntos:

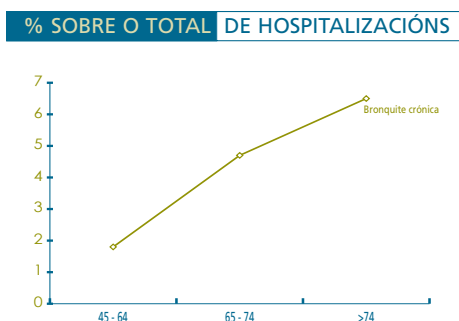
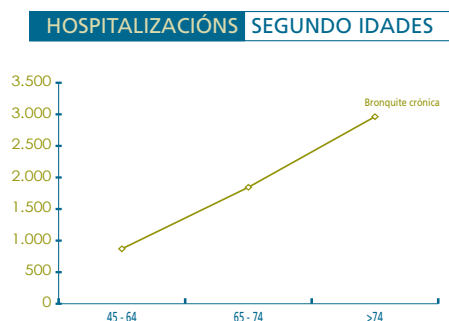
1.- No global de Galicia, a bronquite crónica ocupa o primeiro posto con 5.706 hospitalizacións, e unha estadía media (EM) de 10,80 días, e a pneumonía por organismo sen especificar, o posto cuarto, con 3.415 hospitalizacións e 10,81 días de EM.

2.- Por sexo, no caso das mulleres non aparece entre os dez diagnósticos máis frecuentes ningún relacionado con enfermidades do aparello respiratorio. A obstrución crónica de vías respiratorias non complicada é o diagnóstico máis frecuente, no caso dos homes, dende 1993 ata 1996, e a bronquite crónica ocupou os postos segundo no 1997 e primeiro no 1998 e 1999, neste último ano ocasionou 4.333 hospitalizacións cunha EM de 10,69 días. A pneumonía por organismo sen especificar ocupou o terceiro posto con 2.094 hospitalizacións e unha EM de 11,0 días.

3.- Por idade, vemos na táboa seguinte como a bronquite e a bronquiolite aguda ocupan o segundo posto en nenos menores dun ano.

Respiratorio (460 - 519)	< 1		1 - 14		15 - 44 homes		45 - 64		65 - 74		> 74	
	Hosp.	Posto	Hosp.	Posto	Hosp.	Posto	Hosp.	Posto	Hosp.	Posto	Hosp.	Posto
• Bronquite e bronquiolite agudas	472	2º	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
• Asma	--	--	525	6º	--	--	--	--	--	--	--	--
• Neumotorax	--	--	--	--	239	9º	--	--	--	--	--	--
• Bronquite crónica	--	--	--	--	--	--	870	7º	1.845	1º	2.963	1º
• Neumonía organismo sen especificar	--	--	--	--	--	--	--	--	810	7º	1.446	6º
• Outras enferm. do aparello respiratorio	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	947	8º

A bronquite crónica ocupa o primeiro posto en persoas maiores de 65 anos.

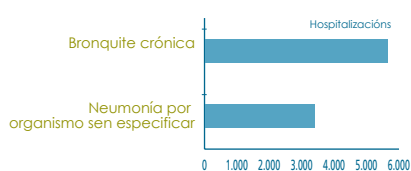

A medida que avanza a idade das persoas vemos nos gráficos anteriores como aumenta o número de hospitalizacións por bronquite crónica e a porcentaxe sobre o total de hospitalizacións.

O neumotórax con 239 hospitalizacións e unha estadía media de 7,33 días, ocupa o noveno posto nos homes no intervalo de idade de 15-44 anos.

4.- Por tipo de ingreso, no punto de programados non se atopa ningún diagnóstico que estea relacionado coas enfermidades do aparello respiratorio, sen embargo, vemos que se produciron 5.640 episodios de hospitalización que ingresaron de forma urxente co diagnóstico principal de bronquite crónica, ocupando o primeiro posto, e 3.376 por neumonía por organismo sen especificar.

DIAGNÓSTICOS MÁIS FRECUENTES POR INGRESO URXENTE			
Diagnóstico	Hospit.	%	Posto
• Bronquite crónica	5.640	3,66	1º
• Neumonía por organismo sen especificar	3.376	2,19	4º

Na táboa anterior vemos como dous dos diagnósticos principais relacionados coas enfermidades do aparello respiratorio ocupan os postos 1º e 4º.

Do total de hospitalizacións (5.706) que ingresaron por bronquite crónica como diagnóstico principal o 98,8% (5.640) fixérono de xeito urgente.

5.- Por circunstancia á alta atopamos que a bronquite crónica ocupa o primeiro posto nas hospitalizacións a domicilio.

DIAGNÓSTICOS MÁIS FRECUENTES POR CIRCUNSTANCIAS Á ALTA

	Domicilio		Trasl. Centro socio-sanitario		Exitus	
	Hospit.	Posto	Hospit.	Posto	Hospit.	Posto
• Bronquite crónica	5.256	1º	6	5º	400	2º
• Neumonía por organismo sen especificar	2.983	7º	6	6º	373	4º

Dos 5.706 episodios de hospitalización por bronquite crónica o 92,1% foron alta domiciliaria, o 0,1% trasladados a un centro socio sanitario e o 7,0% morreron no hospital.

A letalidade por bronquite crónica e por neumonía por organismo sen especificar foi de 70,10‰ e o 109,22‰ respectivamente.

6.- Por área funcional: área médica, a bronquite crónica con 5.648 hospitalizacións ocupa o primeiro posto entre os diagnósticos principais máis frecuentes.

DIAGNÓSTICOS MÁIS FRECUENTES POR ÁREA FUNCIONAL

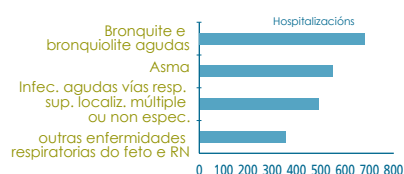
Diagnóstico	ÁREA MÉDICA	
	Hospit.	Posto
• Bronquite crónica	5.648	1º
• Neumonía por organismo sen especificar	3.052	3º
• Outras enfermidades do aparello respiratorio	1.737	9º

7.- Por área funcional: pediátrica, a bronquite e a bronquiolite agudas con 679 hospitalizacións ocupan o terceiro posto.

DIAGNÓSTICOS MÁIS FRECUENTES POR ÁREA FUNCIONAL

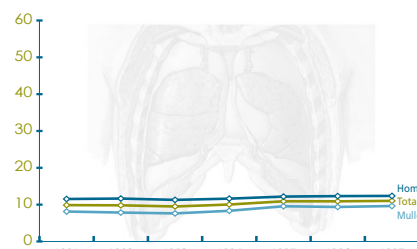
Diagnóstico	ÁREA PEDIÁTRICA	
	Hospit.	Posto
• Bronquite e bronquiolite agudas	679	3º
• Asma	545	5º
• Infec. agudas vías resp. sup. localiz. múltiple ou non espec.	489	6º
• Outras enfermidades respiratorias do feto e recém nado	352	10º

O 40% dos dez diagnósticos principais máis frecuentes na área funcional de pediatría corresponden a enfermidades do aparello respiratorio.

EVOLUCIÓN DA MORTALIDADE POR ENFERMIDADES DO APARELLO RESPIRATORIO EN GALICIA. PORCENTAXE SOBRE O TOTAL DE DEFUNCIÓNS E POR SEXOS.

Ano	TOTAL		HOME		MULLER	
	Defunc.	%	Defunc.	%	Defunc.	%
• 1991	2.694	9,87	1.610	11,53	1.084	8,13
• 1992	2.607	9,82	1.603	11,65	1.004	7,85
• 1993	2.565	9,50	1.565	11,29	1.000	7,62
• 1994	2.745	10,03	1.641	11,63	1.104	8,33
• 1995	3.085	10,91	1.775	12,19	1.310	9,56
• 1996	3.150	10,90	1.848	12,32	1.302	9,37
• 1997	3.074	11,03	1.766	12,37	1.308	9,63

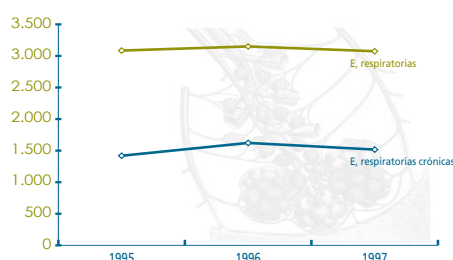

En Galicia no ano 1997 o total de mortes por tódolas causas acadou a cifra de 27.867 e o 11% (3.074) destas producíronse por enfermidades do aparello respiratorio. Por sexos, dos 14.279 homes e 13.588 mulleres que morreron en Galicia preséntanse diferencias naqueles casos nos que a causa da morte foi un problema respiratorio, con porcentaxes do 12,37 (1.766) nos homes, e do 9,63 (1.308) no caso das mulleres.

Na táboa e o gráfico seguinte pódese apreciar como, ó longo do período 95-97, as enfermidades respiratorias crónicas son reponsables de cerca da metade das mortes ocasionadas polas enfermidades do aparello respiratorio.

	1995		1996		1997	
	Número	%	Número	%	Número	%
• Neumonías	690	2,40	660	2,28	657	2,35
• Influenza	41	0,14	41	0,14	60	0,21
• Enfermidades respiratorias crónicas	1.419	5,02	1.622	5,61	1517	5,44
• Outras enferm respiratorias	935	3,30	827	2,86	840	3,01
• Total	3.085	10,91	3.150	10,90	3.074	11,03

MORTALIDADE POR ENFERMIDADES RESPIRATORIAS

O número de mortes por neumonía en 1997 é inferior ás producidas nos dous anos anteriores.

O número de mortes producidas polo global das enfermidades do aparello respiratorio no ano 1997 diminuíu un 2,4% respecto do ano anterior, e as producidas polo grupo específico das enfermidades crónicas fíxoo nun 6,5%.

Mortalidade por idade e sexo

En Galicia, no ano 1997, producíronse 3.074 mortes ocasionadas por enfermidades do aparello respiratorio das que o 93% eran persoas de máis de 64 anos. Na distribución por sexo, como podemos ver na táboa seguinte, o número de homes que morreron foi de 1.766 (57,4%) e 1.308 de mulleres.

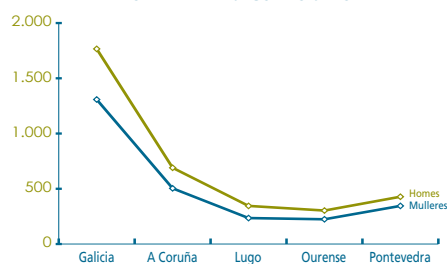
ENFERMIDADES DO APARELLO RESPIRATORIO

MORTALIDADE POR IDADE E SEXO EN GALICIA (1997)

		Total	≤ 64	%	≥ 65	%
• GALICIA	Total	3.074	225	7,3	2.849	92,7
	Homes	1.766	156	8,8	1.610	91,2
	Mulleres	1.308	69	5,3	1.239	94,7
• A CORUÑA	Total	1.194	103	8,6	1.091	91,4
	Homes	690	68	9,9	622	90,1
	Mulleres	504	35	6,9	469	93,1
• LUGO	Total	580	35	6,0	545	94,0
	Homes	345	23	6,7	322	93,3
	Mulleres	235	12	5,1	223	94,9
• OURENSE	Total	527	24	4,6	503	95,4
	Homes	303	16	5,3	287	94,7
	Mulleres	224	8	3,6	216	96,4
• PONTEVEDRA	Total	773	63	8,2	710	91,8
	Homes	428	49	11,4	379	88,6
	Mulleres	345	14	4,1	331	95,9

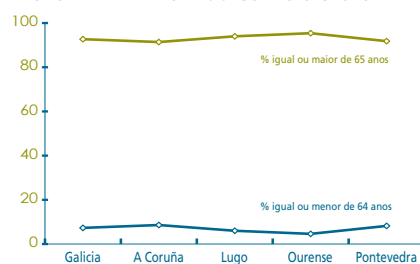
ENFERMIDADES DO APARELLO RESPIRATORIO

MORTALIDADE SEGUNDO SEXO

ENFERMIDADES DO APARELLO RESPIRATORIO

PORCENTAXE DE MORTES SEGUNDO O GRUPO ETÁREO

En contra do que ocorría no capítulo das enfermidades circulatorias, nas respiratorias vemos como en tódalas provincias morreron máis homes que mulleres, e esta diferenza por sexo acada a cifra máis alta na provincia de Lugo, que foi dun 19%.

Por grupos de idade podemos ver na táboa e no gráfico anteriores como no global de Galicia acada case o 93% o número de persoas que ó morrer tiñan máis de 64 anos e no caso das mulleres acada o 94,7%. Por provincias, en Ourense a porcentaxe de mulleres chega ó 96,4. Tamén hai que destacar que en tódalas provincias a porcentaxe de homes que morreron antes da idade de xubilación é superior á de mulleres, presentando a cifra máis alta (11,4) Pontevedra. A Coruña é a provincia que presenta a porcentaxe máis elevada (6,9) de mortes en mulleres menores de 65 anos.

Taxas de mortalidade por 100.000 habitantes

As enfermidades respiratorias crónicas asóciase a múltiples factores condicionantes. Ó hábito tabáquico, as vivendas insalubres, ou a contaminación ambiental e laboral, son algúns destes factores (tabacos, tóxicos inhalados ambientais no ámbito laboral) que poden condicionar parte das diferencias atopadas entre sexos.

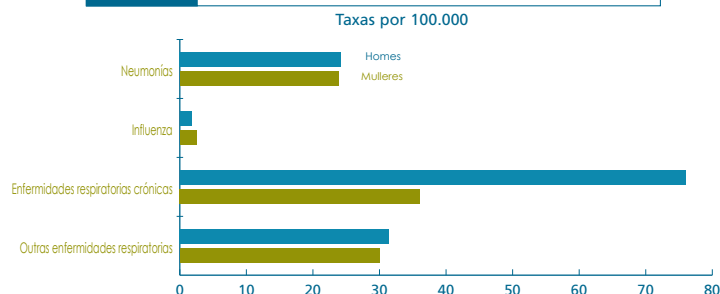
Na táboa seguinte podemos observar como a taxa máis alta por enfermidades respiratorias crónicas preséntana os homes das provincias de Lugo e Ourense (111,3 e 108,4) respectivamente, moi por riba das presentadas en Pontevedra (51,1) e na Coruña (74,5).

MORTALIDADE POR GRUPOS ESPECÍFICOS E SEXO. TAXAS POR 100.000 (ANO 1997)

CAUSA		Galicia	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra
• Neumonías	Total	24,0	25,0	34,7	29,9	16,2
	Homes	24,2	23,7	39,1	31,3	15,9
	Mulleres	23,8	26,2	30,5	28,6	16,5
• Influenza	Total	2,2	1,9	3,2	2,3	2,1
	Homes	1,8	0,9	2,8	1,8	2,5
	Mulleres	2,5	2,8	3,7	2,8	1,7
• Enfermidades respiratorias crónicas	Total	55,4	51,9	86,6	79,5	37,9
	Homes	76,0	74,5	111,3	108,4	51,1
	Mulleres	36,1	30,7	63,1	52,7	25,6
• Outras enfermidades respiratorias	Total	30,7	29,0	31,5	41,2	28,5
	Homes	31,4	29,7	36,9	41,0	27,7
	Mulleres	30,0	28,3	26,3	41,5	29,2
• Total	Total	112,3	107,7	156,0	153,0	84,6
	Homes	133,4	128,8	190,1	182,5	97,2
	Mulleres	92,5	88,0	123,5	125,6	72,9

A taxa global de mortalidade en Galicia por enfermidades do aparello respiratorio é un 44,2% máis alta nos homes (133,4) que nas mulleres (92,5), por provincias destacamos que as cifras máis altas preséntaaas Lugo (190,1) nos homes e Ourense (125,6) nas mulleres, e as máis baixas, do mesmo xeito que ocorre nas enfermidades do aparello circulatorio, preséntaaas Pontevedra (97,2 nos homes e 72,9 nas mulleres).

GALICIA. ENFERMIDADES DO APAELLO RESPIRATORIO

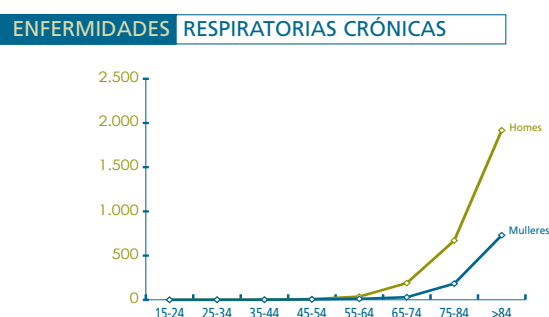
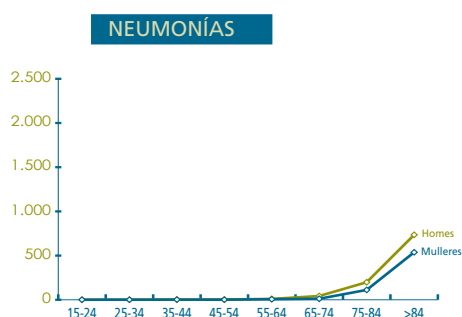

A mortalidade por enfermidades respiratorias crónicas presenta as taxas máis altas en tódalas provincias nos homes; por influenza, nas mulleres, agás de Pontevedra.

No gráfico anterior pódese ver como destaca a taxa por enfermidades respiratorias crónicas nos homes.

As taxas de mortalidade por 100.000 habitantes en Galicia por idade, sexo e grupos específicos presentan as seguintes cifras:

Idade	Neumonías				Enfermidades resp. crónicas				Outras enfer. respiratorias			
	Total	Home	Muller	H/M	Total	Home	Muller	H/M	Total	Home	Muller	H/M
• < 1	--	--	--	--	--	--	--	--	5,4	10,6	--	--
• 1 - 4	--	--	--	--	--	--	--	--	1,2	2,2	--	--
• 5 - 14	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
• 15 - 24	0,7	0,9	0,5	1,8	--	--	--	--	0,2	0,4	--	--
• 25 - 34	1,2	1,5	1,0	1,5	0,5	1,0	--	--	1,0	0,5	1,5	0,3
• 35 - 44	2,5	3,3	1,7	1,9	1,1	1,1	1,1	1,0	3,3	4,9	1,7	2,9
• 45 - 54	2,4	3,6	1,2	3,0	6,5	8,4	4,7	1,8	5,0	7,8	2,4	3,3
• 55 - 64	8,3	10,1	6,6	1,5	22,3	35,8	10,2	3,5	12,7	18,2	7,8	2,3
• 65 - 74	25,4	42,9	11,7	3,7	99,6	189,1	29,2	6,5	45,1	62,7	31,2	2,0
• 75 - 84	144,1	198,7	111,6	1,8	364,9	670,6	182,7	3,7	168,9	241,7	125,4	1,9
• > 84	600,2	738,9	537,6	1,4	1.099,4	1.917,3	730,2	2,6	727,0	898,1	649,7	1,4
• Total	24,0	24,2	23,8	1,0	55,4	76,0	36,1	2,1	30,7	31,4	30,0	1,1

No global de Galicia a taxa de mortalidade por enfermidades respiratorias crónicas é 2,1 veces maior nos homes, e no intervalo de idade de 65 a 74 anos a diferenza é de 6,5.

Vemos nos datos da táboa anterior que a taxa de mortalidade por 100.000 nas pneumonías, nas enfermidades respiratorias crónicas e noutras enfermidades respiratorias, ó longo dos intervalos de idade reflectidos, é superior nos homes que nas mulleres.

Anos potenciais de vida perdidos

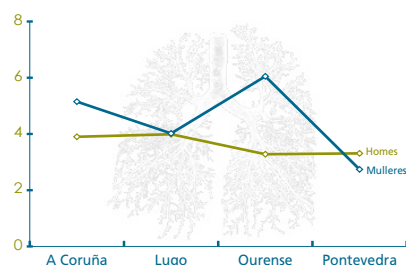
En Galicia, no ano 1997, a taxa por mil habitantes de anos potenciais de vida perdidos por enfermidades do aparello respiratorio foi de 1,70 o que supón un total de 4.042 anos perdidos, que representa unha porcentaxe do 3,81 sobre o total de causas. A taxa é maior nos homes (2,37) que nas mulleres (1,03), sen embargo, a porcentaxe sobre o total de causas é máis elevada nas mulleres (4,26) que nos homes (3,64). Por provincias a cifra máis elevada (2,87) preséntase nos homes de Lugo; como ocorre nas enfermidades do aparello circulatorio, Pontevedra presenta as cifras máis baixas.

ANOS POTENCIAIS DE VIDA PERDIDOS. TAXA POR 1.000 HABITANTES. ANO 1997											
CAUSA		Galicia		A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra	
		Taxa	Nº	Taxa	Nº	Taxa	Nº	Taxa	Nº	Taxa	Nº
• Neumonías	Total	0,45	1.083	0,53	513	0,32	98	0,61	173	0,37	300
	Homes	0,59	703	0,60	293	0,34	53	0,73	103	0,63	255
	Mulleres	0,32	380	0,45	220	0,30	45	0,49	70	0,11	45
• Influenza	Total	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
	Homes	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
	Mulleres	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
• E. respiratorias crónicas	Total	0,63	1.503	0,80	780	0,66	203	0,69	195	0,40	325
	Homes	0,93	1.098	1,14	555	0,94	145	1,01	143	0,63	255
	Mulleres	0,34	405	0,46	225	0,38	58	0,37	53	0,17	70
• Outras e. respiratorias	Total	0,61	1.457	0,52	510	0,95	293	0,49	140	0,63	515
	Homes	0,85	1.012	0,72	348	1,59	245	0,46	65	0,88	355
	Mulleres	0,37	445	0,33	163	0,31	48	0,53	75	0,39	160
• Totais	Total	1,70	4.042	1,85	1.803	1,93	593	1,79	508	1,40	1.140
	Homes	2,37	2.812	2,46	1.195	2,87	443	2,20	310	2,14	865
	Mulleres	1,03	1.230	1,24	608	0,98	150	1,39	198	0,67	275

Por grupos específicos de enfermidades no global de Galicia a taxa máis alta (0,93) dáse nos homes no grupo de enfermidades respiratorias crónicas. Por provincias, a maior cifra (1,59) preséntana os homes de Lugo no grupo doutras enfermidades respiratorias.

De xeito global en Galicia, no que se refire á totalidade de anos potenciais de vida perdidos, as enfermidades do aparello respiratorio ocupan o sexto lugar en orde decrecente na porcentaxe do total de causas.

ANOS POTENCIAIS DE VIDA PERDIDOS PORCENTAXE SOBRE O TOTAL DE CAUSAS					
	Galicia	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra
• Total	3,81	4,24	4,00	3,99	3,15
• Homes	3,64	3,90	3,99	3,28	3,31
• Mulleres	4,26	5,15	4,02	6,05	2,74

Na táboa e no gráfico anteriores pódese ver como nas provincias galegas a porcentaxe sobre o total de causas é sempre superior nas mulleres, a excepción de Pontevedra.